

Кремнова Л.О.

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя, Україна

e-mail: norma3841@yahoo.com

Можливості застосування мультимедійних технологій у репрезентації спеціалізованої словникової інформації

Медична тематика світового рівня є однією з провідних галузей, оскільки розвиток медицини, збільшення тривалості життя і здоров'я нації – основа національних інтересів більшості розвинутих країн. Комунікативна складова медичного тексту має вузькогалузевий характер. Власне вузькогалузєва лексика може бути подана у вигляді друкованого або електронного словника. На сьогодні існує велика кількість словників.

Останнім часом науковці обґрунтовують переваги користування електронними словниками. Їх порівняльний аналіз із друкованими виданнями дає змогу виділити такі розбіжності:

- можливість електронного видання опрацьовувати та зберігати значно більшу кількість інформації;
- компактність;
- можливість розміщення в локальній і глобальній мережі;
- швидке реагування внаслідок оброблення великих обсягів інформації;
- зручний доступ до інформації, можливості пошуку, вибірки тощо;
- необмежений життєвий цикл комп'ютерного видання.

Крім переваг виділяємо такі проблеми відображення медичної інформації в лінгвістичному, у тому числі й мультимедійному словнику:

- недостатня стандартизація медичної термінології, що виникає внаслідок її мінливості;

- межі допустимості застосування англіцизмів в перекладному тексті словникової статті;
- труднощі перекладу скорочень;
- труднощі перекладу епонімів, тобто термінів, що мають у своїй основі власні назви;
- недостатньо висока якість спеціалізованих дво- і багатомовних медичних словників;
- зміщення акценту мовного перекладу з російської на англійську та латинську мови;
- залежність від енергоощадних чинників.

Незважаючи на недоліки, сьогодні медичні словникові електронні ресурси активно знаходять своє використання у науковій роботі лікаря-науковця. Важливим чинником швидкого реагування є мультимедійні технології дотичні до укладання частотних словників, наприклад, інструкцій до медичних препаратів. Офлайн медичні словники розроблені для студентів-медиків, лікарів і фахівців з можливістю використання в автономному режимі і без інтернету. Лікарі і фахівці можуть використовувати їх як опорний кишеньковий медичний словник.

Цей перелік можна продовжувати, однак, українські видання, і в першу чергу електронні, в усьому цьому величезному потоці займають, нажаль, незначну частину.

Навряд чи можливим, принаймні в Україні на сьогодні, є використання словників медичних термінів симптомів, результатів захворювань, маніпуляцій тощо, таких як READ (локальний) або SNOMEDCT (міжнародний).

Так, SNOMEDCT (Systematized Nomenclature of Medicine. Clinical Terms; Систематизована медична номенклатура. Клінічні терміни), авторськими правами на яку володіє Міністерство охорони здоров'я Великобританії, являє собою ієрархічну багаторівневу класифікаційну систему і включає більше 310 тис. концептів, організованих в 11 груп. Кожен з концептів має унікальний ідентифікатор, який в свою чергу, пов'язаний з іншими ідентифікаторами

системою відносин. Номенклатура SNOMEDCT використовується в більш ніж 50 країнах світу для ефективної комунікації різних установ охорони здоров'я, зберігання медичної інформації, її обробки і аналізу, виявлення факторів ризику, скринінгу і відбору пацієнтів для участі в різних програмах, розрахунків ефективності та витрат, і т.д.

Таким чином, нині постала потреба формувати національну словникову справу, складати спеціалізовані та вузькогалузеві україномовні та перекладні словники, неабияке значення з-поміж яких посідає мультимедійність словникової інформації.

Кучеренко О.Ф.

*Харківський національний
університет будівництва та архітектури*

м. Харків, Україна

e-mail: kucherenkoef@gmail.com

Навчання іноземних аспірантів фахового мовлення

Іноземні аспіранти, що навчаються в Україні та ставлять за мету захистити дисертаційну роботу з певної спеціальності, потребують неабиякого навчання усного та писемного фахового мовлення.

По-перше, викладачеві конче необхідно за допомоги продуманої системи завдань постійно приділяти увагу опрацюванню термінологічних номінацій за темою, обраною аспірантом для дисертаційного дослідження. Йдеться не просто про повсякчасне, як самостійне, так і під керівництвом викладача, укладання термінологічних покажчиків, термінологічних словничків, що поступово набирають якісних та кількісних змін. Під час такої роботи відбувається конкретизація визначень спеціальних термінів, усвідомлення обсягу поняття конкретної термінологічної одиниці, аналіз наявних